

Προς: Σταύρο Παπασταύρου, Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

15 Ιουνίου 2026

Θέμα: Η Ευρώπη δεν μπορεί να οικοδομήσει την ασφάλεια ή την ανταγωνιστικότητά της βασισμένη σε εξάρτηση από εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα

Αξιότιμε κ. Υπουργέ,

Οι υπογράφωντες οργανισμοί καλούμε τους Ευρωπαίους ηγέτες να διασφαλίσουν ότι η τρέχουσα ενεργειακή κρίση, που στην πραγματικότητα είναι κρίση ορυκτών καυσίμων, θα είναι η τελευταία για την Ευρώπη.

Η Ευρώπη δεν μπορεί να διασφαλίσει την οικονομία της, να ενισχύσει τη βιομηχανική της βάση ή να προστατεύσει τους πολίτες από μελλοντικές κρίσεις, ενώ παραμένει διαρθρωτικά εξαρτημένη από τα ορυκτά καύσιμα και εκτεθειμένη στην παγκόσμια αστάθεια των τιμών. Εν όψει του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 18-19 Ιουνίου, καλούμε τους ηγέτες της ΕΕ να ανταποκριθούν στην κλίμακα αυτής της πρόκλησης με ένα νέο επίπεδο πολιτικής φιλοδοξίας και κινητοποίησης.

Η Ευρώπη βρίσκεται μπροστά σε μια ξεκάθαρη επιλογή: να οικοδομήσει μια ισχυρότερη οικονομία που θα τροφοδοτείται από εγχώρια καθαρή ενέργεια, ηλεκτροκίνηση και ενεργειακή απόδοση, ή να παραμείνει εκτεθειμένη στην εξάρτηση από τα ορυκτά καύσιμα, η οποία υπονομεύει τη βιομηχανική ανταγωνιστικότητα και την οικονομική ασφάλεια. Η απελευθέρωση της Ευρώπης από τα δεσμά της εξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα θα μπορούσε να οδηγήσει σε εξοικονόμηση 50 δισ. ευρώ από τις εισαγωγές φυσικού αερίου έως το 2030¹ και σε συνολική εξοικονόμηση 1,6 τρισεκατομμυρίων ευρώ στο ενεργειακό σύστημα έως το 2050.²

Η Ευρώπη διαθέτει τα κατάλληλα εφόδια για να χαράξει αυτή την πορεία. Από το 2022, η παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές έχει αυξηθεί ραγδαία, η ηλεκτροκίνηση επιταχύνεται στους τομείς των μεταφορών και της θέρμανσης, ενώ τα μέτρα ενεργειακής απόδοσης μειώνουν το κόστος τόσο για τα νοικοκυριά όσο και για τις επιχειρήσεις. Η ευρωπαϊκή ζήτηση ορυκτών καυσίμων μειώνεται: έως το 2030, η ζήτηση πετρελαίου αναμένεται να μειωθεί κατά ένα τέταρτο και του φυσικού αερίου κατά το ήμισυ, σε

¹ Solar Power Europe, 2026, Solar+: An EU pathway to achieve renewable targets, price affordability, and energy security

² WindEurope, 2025, A renewables-based energy system will save Europe €1.6 trillion

σύγκριση με τα επίπεδα του 2019.³

Σε μια εποχή εντεινόμενου διεθνούς ανταγωνισμού, η πρόσβαση σε προσιτή, προβλέψιμη και εγχώρια παραγόμενη καθαρή ενέργεια θα αποτελέσει καθοριστικό παράγοντα για τη βιομηχανική ισχύ και την ελκυστικότητα των επενδύσεων. Η μακροπρόθεσμη ευημερία της Ευρώπης εξαρτάται από τη μείωση της έκθεσης στη μεταβλητότητα των ορυκτών καυσίμων, παράλληλα με την αύξηση των επενδύσεων σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ηλεκτροκίνηση, δίκτυα, ευελιξία και βιομηχανική καινοτομία.

Οι Ευρωπαίοι υποστηρίζουν αυτή την κατεύθυνση. Πρόσφατες έρευνες του European Pulse και του Ευρωβαρόμετρου δείχνουν συντριπτική υποστήριξη για μεγαλύτερη ευρωπαϊκή ενεργειακή ανεξαρτησία, ισχυρότερες επενδύσεις στην εγχώρια καθαρή ενέργεια και συντονισμένη δράση για τη μείωση της έκθεσης στα εισαγόμενα ορυκτά καύσιμα.

Χαιρετίζουμε την κατεύθυνση που αναδεικνύεται στο AccelerateEU και τις πρόσφατες προσπάθειες για μείωση της εξάρτησης από τις εισαγωγές ορυκτών καυσίμων από τη Ρωσία. Ωστόσο η Ευρώπη πρέπει πλέον να προχωρήσει πέρα από τα μέτρα έκτακτης ανάγκης στη βάση μιας μακρόπνοης στρατηγικής για την ενίσχυση της οικονομικής ασφάλειας μέσω της ουσιαστικής απεξάρτησης από τα ορυκτά καύσιμα.

Για τη μετάβαση από τη φιλοδοξία στην υλοποίηση, καλούμε τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τις εθνικές κυβερνήσεις σε:

- **Εκκίνηση μιας ευρωπαϊκής προσπάθειας εξηλεκτρισμού και εκσυγχρονισμού της βιομηχανίας**, με βάση τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στα νοικοκυριά, τις μεταφορές και τη βιομηχανία. Η προσπάθεια αυτή πρέπει να ενισχύσει τη βιομηχανική βάση της Ευρώπης, να προστατεύσει την προώθηση ποιοτικών θέσεων εργασίας, με παράλληλη στήριξη των εργαζομένων και των περιφερειών μέσω μιας δίκαιης, οικονομικά προσιτής και χωρίς αποκλεισμούς.
- **Παροχή μακροπρόθεσμης κανονιστικής ασφάλειας για τη μετάβαση της Ευρώπης στην καθαρή ενέργεια** μέσω ενός σαφούς και φιλόδοξου πλαισίου πολιτικής για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ενεργειακή απόδοση, τον εκσυγχρονισμό του δικτύου και την καθαρή ευελιξία, ώστε να εξασφαλιστεί η προβλεψιμότητα των επενδύσεων, με τη στήριξη συντονισμένου σχεδιασμού και μακροπρόθεσμων εθνικών στρατηγικών.
- **Δημιουργία ενός ευρωπαϊκού πλαισίου για την ανεξαρτησία από τα ορυκτά καύσιμα και την οικονομική ασφάλεια**, με βάση την επιτυχία του REPowerEU και τη σταδιακή απαγόρευση των εισαγωγών ενέργειας από τη Ρωσία. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο θα πρέπει να εγκρίνει ένα μακροπρόθεσμο πλαίσιο για τη σταδιακή μείωση της διαρθρωτικής εξάρτησης της Ευρώπης από τα ορυκτά καύσιμα, υποστηριζόμενο από μετρήσιμους δείκτες και καταλυτικούς παράγοντες.
- **Κινητοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων σε άνευ προηγουμένου κλίμακα** μέσω μιας ευρωπαϊκής στρατηγικής χρηματοδότησης που καθιστά τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, την ηλεκτροδότηση και την ενεργειακή απόδοση την πιο ανταγωνιστική και προσιτή επιλογή σε ολόκληρη την οικονομία, ενισχύοντας παράλληλα την οικονομική ασφάλεια και τη βιομηχανική ανθεκτικότητα της Ευρώπης. Οι δημόσιες επενδύσεις και τα κίνητρα θα πρέπει να συνδέονται με κοινωνικούς όρους, ώστε να διασφαλιστεί ότι η στρατηγική δημιουργεί ποιοτικές θέσεις εργασίας και προσφέρει αξία σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Οι αποφάσεις που λαμβάνονται σήμερα θα διαμορφώσουν την οικονομική ισχύ, την βιομηχανική ηγεσία και την ασφάλεια της Ευρώπης για τις επόμενες δεκαετίες. Η Ευρώπη διαθέτει τις τεχνολογίες, τις δυνατότητες κρατικής στήριξης, τη βιομηχανική τεχνογνωσία και τα πολιτικά εργαλεία για να ηγηθεί αυτής της μετάβασης. Αυτό που χρειάζεται τώρα είναι η πολιτική βούληση για την υλοποίησή της.

³ Εκτίμηση επιπτώσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το 2040. E3G, 2024, Future of EU oil and gas suppliers in a low-carbon world: risks of an unmanaged transition

Με εκτίμηση,

E3G, Beyond Fossil Fuels, Energy Storage Europe, Eurosif, IndustriAll, Beuc-The European Consumer Organisation, Global Renewables Alliance, Climate Alliance, European Heat Pump Association, Eurocadres, EGEC Geothermal, E-Mobility Europe, International Hydropower Association, REScoop.EU, Climate Action Network (CAN) Europe, ENERGCITIES, Solar Impulse Foundation, CLG Europe, SuperGrid Europe, Solidar, WWF

Την επιστολή συνυπογράφουν επίσης και οι εξής ειδικοί:

Patrice Geoffron, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Paris-Dauphine-PSL, Διευθυντής, Κέντρο Γεωπολιτικής της Ενέργειας και των Πρώτων Υλών

Nicola Armaroli, CNR – Εθνικό Συμβούλιο Έρευνας της Ιταλίας, Ιταλική Εθνική Ακαδημία Επιστημών

Claire Dupont, Ερευνητική Καθηγήτρια Ευρωπαϊκής Διακυβέρνησης των Μετασχηματισμών της Βιωσιμότητας Τμήμα Δημόσιας Διακυβέρνησης, Ghent University

Pauline Heinrichs, Λέκτορας Πολεμικών Σπουδών, Κλίματος και Ενέργειας Kings College London

Stefan Bayer, Επικεφαλής Έρευνας, Γερμανικό Ινστιτούτο Άμυνας και Στρατηγικών Μελετών, και μέλος του Γερμανικού Συμβουλίου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη